

Marek Korgul

Formacja katechetów w nowej szkolnej rzeczywistości

Wrocławski Przegląd Teologiczny 1/1, 84-85

1993

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

powodu jest ona miejscem uprzywilejowanym katechezy Ludu Bożego. Katecheza bowiem jest istotnie złączona z całą działalnością liturgiczną i sakramentalną, dlatego jest w sakramentach, a przede wszystkim w Eucharystii, w której Jezus Chrystus działa w pełni dla przemiany ludzi.

Jest ona również, podobnie jak sam Kościół, świętym znakiem rzeczywistości nadprzyrodzonej. W niej uwielbiony Chrystus mocą Ducha Świętego objawia misterium paschalne w Kościele. Duch Święty jest tym, który przygotowuje zgromadzenie na spotkanie z Chrystusem, przybliża wierzącym tajemnicę Chrystusa, uobecnia dzieło zbawcze i czyni owocnym dar wspólnoty w Kościele. Sprawia także, że znaki i symbole odnoszące się do stworzenia, do życia ludzkiego i historii zbawienia, które zawiera celebrowana liturgia, stają się nośnikami akcji zbawienia i uświęcenia. Dlatego każdy obchód liturgiczny, przypomina *Katechizm*, jako dzieło Chrystusa – Kapłana i Jego Ciała, którym jest Kościół, jest czynnością w najwyższym stopniu świętą, a żadna inna czynność Kościoła nie dorównuje jej skuteczności z tego samego tytułu i w tym samym stopniu.

KS. MAREK KORGUL

FORMACJA KATECHETÓW W NOWEJ SZKOLNEJ RZECZYWISTOŚCI

W dniach 9 i 10 lutego br. w murach Salezjańskiego Instytutu Wychowania Chrześcijańskiego w Warszawie odbyło się sympozjum na temat *Formacja katechetów w nowej szkolnej rzeczywistości*. Zorganizowała je Konsulta Sekcji Wykładowców Katechetyki i Pedagogiki Wyższych Seminariów Duchownych Diecezjalnych i Zakonnych. Wzięli w nim udział przede wszystkim wizytatorzy diecezjalni i wykładowcy katechetyki, a także osoby zaangażowane w problematykę katechezy szkolnej. Zanim doczekamy się publikacji referatów wygłoszonych podczas sympozjum, w niniejszym sprawozdaniu pragniemy zaprezentować krótko jego problematykę.

Prowadzący obrady ks. prof. R. Murawski (ATK) stwierdził, że przeniesienie katechezy do szkół obnażyło z całą ostrością braki formacyjne katechetów. Zmieniają się też w szybkim tempie społeczno-polityczne uwarunkowania, w jakich odbywa się katecheza. Sympozjum to pragnęło zatem stanowić pomoc dla poprawienia aktualnej sytuacji, zwłaszcza w dziedzinie formacji katechetów. Dlatego zatroskani o formację przyszłych katechetów, katechetycy polscy reprezentujący różne środowiska, podjęli szereg aktualnych zagadnień związanych z nową sytuacją katechezy w szkole.

Jako pierwszy ks. dr K. Misiaszek SDB (Warszawa) mówił o wyzwaniach, jakie współczesność stawia dla formacji katechetów. Dla jasności wykładu przedstawił on

najpierw wyzwania wynikające z sytuacji społeczno-politycznej w Polsce, z samego Kościoła, ze strony szkoły i środowiska młodzieżowego oraz ze strony katechezy.

Centralny punkt obrad stanowiła Eucharystia, koncelebrowana przez wszystkich kapłanów – uczestników sympozjum. Przewodniczący – bp J. Zimniak – wygłosił homilię, w której nawiązał m.in. do krytyki, jaka ostatnio nasila się pod adresem Kościoła. Przypominając znaną zasadę: *Ecclesia semper reformanda* stwierdził, że życzliwa krytyka jest czymś bardzo pozytywnym. Należy ją oczywiście odróżnić od wyraźnego w ostatnich czasach ataku na Kościół. Kaznodzieja mówił o aktualnym wciąż postulacie powrotu katechezy do źródeł, co miał na celu ruch odnowy kerygmatycznej. Mówił też o eklezjalności w formacji katechetów.

Ks. dr J. Bagrowicz z Włocławka przedstawił zagadnienie formacji katechetów w świetle dokumentów Kościoła. Omawiając soborowe i posoborowe dokumenty Kościoła, najpierw naświetlił uwarunkowania współczesnej formacji katechetów, na jakie zwracają uwagę dokumenty kościelne, uwypuklił sprawę konieczności takiej formacji wyjaśniając, że powinna to być formacja ludzka i chrześcijańska. Dokumenty zwracają uwagę na element doktrynalny w formacji, a także na jej wymiar wspólnotowy. Na zakończenie prelegent zwrócił uwagę na drogi – sposoby formacji katechetów proponowane przez dokumenty. Stwierdził też, że istnieje potrzeba dyrektorium wykonawczego dokumentów (np. w formie instrukcji) w celu uniknięcia rozbieżności: dokumenty – życie.

Bardzo ciekawy, praktyczny, interesujący referat pt. *Jak prowadzić ćwiczenia z katechetyki?* wygłosił ks. doc. dr hab. S. Kulpaczyński (KUL). Na podstawie dokumentów kościelnych zapoznał uczestników z koncepcją, celem, rodzajami i intensywnością ćwiczeń z katechetyki. W sposób przystępny mówił o organizacji ćwiczeń i sposobach ich oceniania. Wykład ten stanowił dużą pomoc dla prowadzących ćwiczenia.

Następnego dnia, w którym obradom przewodniczył ks. abp J. Stroba – przewodniczący Komisji Katechetycznej Episkopatu Polski, mgr inż. G. Płoszajska (MEN) wygłosiła referat pt. *Przygotowanie pedagogiczno-dydaktyczne nauczycieli w świetle aktualnych norm Ministerstwa Edukacji Narodowej*, zaznajamiający zebranych z aktualnymi przepisami i wymogami Ministerstwa odnośnie kwalifikacji katechetów.

Wykłady z katechetyki: sytuacja aktualna – propozycje zmian były treścią obszernego przedłożenia ks. dra hab. J. Szpeta z Poznania, który w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy kościelne nakreślił zasadnicze rysy problematyki związanej z celem i treścią wykładów prowadzonych w ramach formacji katechetów.

Podsumowania obrad dokonał ks. abp J. Stroba, który m.in. wskazał na pilną potrzebę wypracowania takiego modelu zajęć z katechetyki, który wpłynąłby na zwiększenie skuteczności katechezy w szkole. Należy mieć nadzieję, że do problematyki poruszanej podczas omawianego sympozjum katechetycy będą jeszcze wracać. Przyczyni się to z pewnością do podniesienia rangi katechetyki w seminariach duchownych i na studiach katechetycznych, a także do uwzględnienia aktualnej sytuacji katechezy w treściach wykładów z katechetyki, jak i do większej skuteczności praktyk i ćwiczeń katechetycznych.